

Alueellinen ympäristökasvatuspäivä

Muikku-verkko järjestää Valoa pimeyteen - ympäristökasvatuspäivän pe 28.4.2022 klo 12-15 Tättilässä (Inkilänmäentie 7B, 70340 Kuopio). Toivotamme tervetulleeksi kaikki päivän aiheista kiinnostuneet. Samalla pääset verkostoitumaan kollegoiden ja samanhenkisten ihmisten kanssa. **Tilaisuus ja kahvitarjoilu ovat osallistujille maksuttomat.**

Ohjelma:

12.00 Päivän aloitus

12.15 Kestävää tulevaisuutta rakentava sivistys
Etäluento: Erkkä Laininen, OKKA-säätiö

13.00 Työpajat

14.30 Yhteenveto ja kahvia

15.00 Koulutus päättyy

Pajat: (tarkemmat pajakuvaukset ilmoittautumislomakkeella)

Paja 1: Elektroniikan kulutus ja ympäristövaikutukset (etäpaja)

Paja 2: Papurata - tutustutaan palkokasveihin!

Paja 3: Suklaasysteemi - Luontokadon ratkaisuja etsimässä

Paja 4: Ilmastokävely - keskustelua energiansäästöstä

Paja 5: Laatikkoviljelyn perusteet - konkretiaa kasvatukseen

16-18 Iltanuotio Puijolla Ylä-Antikkalan laavulla.

Ilmoittaudu mukaan ti 11.10.2022 mennessä: <https://forms.gle/tSqS6oHN2KEzxCXXA>

Jos sinulla on kysymyksiä tilaisuuteen liittyen, niin ota yhteyttä:

Jaana Hiltunen, p. 050 582 2067 (jaana.hiltunen@lastu.fi)

Lämpimästi tervetuloa!

Retkikohteita ja leirejä

Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu järjestää Lapinlahdella syysloman taideleirin 7–12-vuotiaille viikolla 42. Päiväleirin ohjelmassa on arkkitehtuuria, kuvataidetta, kädentaitoja sekä sanataidetta ja ilmaisutaitoa. Lisätietoa:

[Leirit | Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu.](#)

Vierailuja ja oppitunteja

Tutustu liito-oravan elämään!

Kuopiolaisille ja siilinjärveläisille kouluille, päiväkodeille ja kerhoille on tarjolla maksuttomia vierailuja, joissa tutustutaan liito-oravan elämään erilaisten tehtävien ja toiminnan kautta. Sisältö ja kesto sovitaan ryhmäkohtaisesti.

Vierailuja tehdään enää tämä syksy!

- o ajankohta: syksy 2022
- o kesto: 1–2 h ulko-oppitunti tai tuokio/retki
- o sisältö: luontoleikkejä, -tehtäviä, tietoisuuksia, pohdintaa, keskustelua, uutuus: pakopeli-tyyppinen tehtävä
- o toteutettavissa: päiväkotilukio-ikäisille

Vierailun toteuttaa ympäristökasvatusta ja eräopaspalveluja tarjoava Metsäkkö (Piia Ratava). Puh. 040 573 8205 tai metsakko@gmail.com

Vierailut mahdollistaa Liito-orava-LIFE-hanke sekä mm. Kuopion Luonnontieteellinen museo.

Muikku-verkko on Pohjois-Savon alueellinen ympäristökasvatusverkosto, joka tukee varhaiskasvattajia, opettajia, ohjaajia ja ympäristökasvattajia arjen ympäristökasvatustyössä. Tarjoamme verkostoitumisen lisäksi tapaamisia 2-4 kertaa vuodessa, alueelliset ympäristökasvatuspäivät ja kokemustenvaihtoa kaikille ympäristökasvatuksesta kiinnostuneille.

Ota yhteyttä ja liity verkoston sähköpostilistalle: jaana.hiltunen@lastu.fi p. 050 582 2067.

Voit myös liittyä verkoston Facebook-ryhmään ”Muikku-verkko”.

Luontoaiheiset vierailut lapsille ja nuorille

Maksuttomia oppitunteja/tuokioita kouluihin, päiväkodit/e lukiot, ammattikoulut ym. Toiminnallisten tehtävien ja/tai leikin kautta opetellaan luonnon kunnioitusta, luonnossa toimimista ja retkeilytaitoja, luonnon hyödyntämistä.

Valittavissa ulkona tai sisällä toteutettavia oppitunteja, 4 eri painotuksella. Sisällöt muokattavissa ikäryhmän tasoa vastaavaksi! Tunteja saatavilla enää rajoitettu määrä!

- 1) Respektiä luonnolle! (miksi luontoa pitäisi kunnioittaa, eri näkökulmia ja tehtäviä, toiminnallinen oppitunti ja diaesitys luokassa)
- 2) Villiä ruokaa! (rastirata luonnon syötävistä, toteutettavissa ulkona tai sisällä) (kevät)
- 3) Eräilyn ja ulkoilmaelämän alkeita (retkeilyä, varusteisiin tutustumista, maastoruokailua, toteutettavissa ulkona tai sisällä)
- 4) Maapallo kondikseen! (jokaiselle sopivia keinoja maapallon auttamiseen, ilmastonmuutos ja monimuotoisuus-tehtäviä, toteutettavissa sisällä tai ulkona)

Vierailun toteuttaa ympäristökasvatusta ja eräopaspalveluja tarjoava Metsäkkö (Piia Ratava). Ota yhteyttä puh. 040 573 8205 tai metsakko@gmail.com

Vierailut mahdollistaa Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry:ltä saatu apuraha.

Lainattavat ja sähköiset materiaalit

MAPPA palvelu on uudistunut!

Löydät sivustolta tuhansia eri toimijoiden materiaaleja, menetelmiä, tapahtumia ja palveluita. Palveluun rekisteröitymällä voit merkitä muistiin suosikkimateriaalisi, koota teemareppuja, suunnitella monialaisia oppimiskokonaisuuksia tai lisätä omia sisältöjäsi yhteiskäyttöön. Materiaalien aiheina ovat ympäristö-, kestävyys-, ilmasto-, seikkailu- ja tiedekasvatus sekä luonto oppimisympäristönä. [Tutustu tarkemmin mappa.fi](#)

Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastun materiaalit

Lastun materiaalit löydät verkosta: [Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu |](#) materiaalit ja menetelmät.

Oletko jo tutustunut Perhoset ja sitsontiaiset tehtäväpakettiin: [Perhoset ja sitsontiaiset | Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu](#)

Tutustu kulttuuri- ja katsomusdialogin merkitykseen ympäristökasvatuksessa

Kulttuuri- ja katsomusdialogi on keino tuloksellisen ja motivaatiota ylläpitävän ympäristökasvatuksen toteuttamiseen. Dialogikasvatus.fi sisältää materiaalia ja ajankohtaista tietoa kulttuuri-, katsomus- ja kielitietoisuuden kasvatukseen tueksi. Verkkosivuilta löytyy Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa verkkoaineisto sekä opas. Materiaali on suunnattu ympäristökasvattajille sekä varhaiskasvatuksen ja koulujen ympäristövastaaville.

[Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa — Dialogikasvatus](#)

Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa -julkaisu, toim. Marja Lainen ja Leena Nukari

[dialogi_opas_verkko.pdf \(dialogikasvatus.fi\)](#)

Muikku-verkko on Pohjois-Savon alueellinen ympäristökasvatusverkosto, joka tukee varhaiskasvattajia, opettajia, ohjaajia ja ympäristökasvattajia arjen ympäristökasvatustyössä. Tarjoamme verkostoitumisen lisäksi tapaamisia 2-4 kertaa vuodessa, alueelliset ympäristökasvatuspäivät ja kokemustenvaihtoa kaikille ympäristökasvatuksesta kiinnostuneille.

Ota yhteyttä ja liity verkoston sähköpostilistalle: jaana.hiltunen@lastu.fi p. 050 582 2067.

Voit myös liittyä verkoston Facebook-ryhmään ”Muikku-verkko”.

Jättekukon materiaalit

Jättekukon nettisivuilta löytyy sähköisiä ja lainattavia materiaaleja varhaiskasvatukseen ja kouluille. Lue lisää www.jatekukko.fi/neuvonta. Tarkemmat tilausohjeet ja -ehdot lainattaville materiaaleille löytyvät Lainattavat materiaalit -sivun valikon alimmasta kohdasta.

Jätejengi vauhdissa: Jätejengiläisten kanssa päästään opettelemaan tärkeitä kierrätystaitoja ja tutustumaan eri jätteisiin. Jätejengi kannustaa myös pohtimaan, mistä materiaaleista erilaiset arjessa käyttämämme tuotteet on valmistettu, ja mitä niille tapahtuu, kun ne jätteeksi päädyttyään lajitellaan ja kierrätetään. Materiaalien avulla voi avata lapsille jätehuollon maailmaa esimerkiksi osana päivän opetusta tai ympäristöpäivän ohjelmaa.

Jätteen välttämisleikki ja ekovalintapolku: Jätteen välttämisleikin ajatuksena on miettiä, miten kertakäyttötuotteita korvataan kestävyys tuotteilla ja voidaan siten vaikuttaa jätteen määrän vähentämiseen. Leikin jälkeen lapset voivat harjoitella Ekovalintapolulla tekemään vähäjätteisiä valintoja. Materiaaleja voi käyttää osana päivän opetusta tai ympäristöpäivän ohjelmaa.

Koulutuksia

Tunne luontosi – ympäristökasvatuksellisia menetelmiä Metsäkartanolla

Nuorisokeskus Metsäkartanolla perjantaina 28.10.2022 klo 9.00–15.00 pääset tutustumaan ympäröivään luontoon ympäristökasvatuksellisten menetelmien kautta. Maksuton koulutus on osa 40. juhluvuoden tarjontaa.

Lisätiedot ja ilmoittautumisohjeet löytyvät täältä: [Tunne luontosi -ympäristökasvatuskoulutus Metsäkartanolla \(metsakartano.com\)](http://metsakartano.com)

Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa webinaari, perus- ja toisen asteen opettajille 29.9.2022, klo 13.30–15.00

Koulutuksessa paneudutaan yhdessä erilaisten perinteiden, taustojen ja tunteiden merkitykseen ympäristökasvatuksessa ja kestävyys teemojen käsittelyssä. Koulutus on suunnattu opettajille, jotka haluavat edistää kestävä elämäntapaa työssään vaikuttavasti. Koulutuksessa tutustutaan Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa -oppaaseen, [dialogi.opas.verkko.pdf \(dialogikasvatus.fi\)](http://dialogi.opas.verkko.pdf) ja käydään läpi sen teemoja esimerkkien ja dialogin kautta. Koulutuksen jälkeen osallistujan on helppo hyödyntää materiaalia myös omassa työssään. Ilmoittautumiset: <https://avi.fi/tapahtuma/-/c/1100587>

Kestävä arki varhaiskasvatuksessa webinaari 8.11.2022, klo 13.00–15.00

Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä on vahva valtuutus ja loistava paikka edistää kestävä elämäntapaa työssään, mutta kuinka jalkauttaa Vasun asettamia kestävä elämäntavan tavoitteita arjessa?

Tule mukaan koulutukseen poimimaan parhaat vinkit ja materiaalit omaan työhösi. Koulutuksessa lähestytään teemaa hyvin käytännönläheisesti eri näkökulmista. Saat runsaasti inspiroivia opetusmateriaaleja, työkaluja toiminnan suunnitteluun sekä eri tasoisia toimintaideoita arkeen lasten kanssa.

Koulutus on suunnattu kaikille varhaiskasvatuksen parissa työskenteleville. <https://avi.fi/tapahtuma/-/c/1101019>

Kauniita syyspäiviä kaikille!

Muikku-verkko on Pohjois-Savon alueellinen ympäristökasvatusverkosto, joka tukee varhaiskasvattajia, opettajia, ohjaajia ja ympäristökasvattajia arjen ympäristökasvatustyössä. Tarjoamme verkostoitumisen lisäksi tapaamisia 2-4 kertaa vuodessa, alueelliset ympäristökasvatuspäivät ja kokemustenvaihtoa kaikille ympäristökasvatuksesta kiinnostuneille.

Ota yhteyttä ja liity verkoston sähköpostilistalle: jaana.hiltunen@lastu.fi p. 050 582 2067.
Voit myös liittyä verkoston Facebook-ryhmään ”Muikku-verkko”.